

Aki hallja, adja át!

Türelmetlenül vártam azt az estét, amikor az Öreg Táncházasok Találkozóját szervezték immár másodjára. Az ötlet, hogy havonta egyszer találkozzunk, azt hiszem a Kerekes Gáboré volt, a helyszín egy kis kocsmá. Az elsőn nem lehettem ott (a színházban próba volt, utána születésnap buli) de jó hírért hallottam.

Kíváncsi voltam: kik, hányan lesznek jelen, akikkel rég nem találkoztunk, (legutóbb 2002-ben, a 25 éves Bodzafa koncerten), vajon eljönnek-e, ha igen, felenged-e annyira a hangulat hogy összerázódjanak néhányunkkal, akik így vagy úgy naponta találkozunk?

Aggodalmaskodtam: aki Türeből, Mérából, Inaktelkéről jönne autóval, nagy tél esetén útnak indul-e? Mindenkinek munkahelye, családja: vajon hét közben lehet-e időt szakítani erre a találkozóra, s ha igen le tudjuk-e tenni (egy estére bár) a mindennapok terhét-felelősségét? A lányom, akinek megígértem, hogy immár megismerkedhet azokkal az emberekkel, akikkel együtt indítottuk a Táncházas Erdélyben, 1977-ben, s akiről annyi mindent meséltem neki jóformán születése óta, vajon felismeri-e elmondásaim alapján a régiéket? S vajon azok nem veszik-e rossznéven, hogy az Öregek találkozója elviszem a jókedvű és táncú, de mégiscsak kiskamasz gyermekemet? Lesz-e mit mondjunk egymásnak? Vajon a többiek hogy emlékeznek a régi történetekre: ugyanazokra és ugyanúgy, ahogyan én? Vagy bennem az idő már kiszínezte, átírta azt a világot, amelyben életünk legszebb, legfogékonyabb időszakában nap, mint nap együtt voltunk: együtt táncoltunk, énekelünk és együtt tértünk be a sétatéri Kioszkba. Együtt éhezünk vagy osztottuk meg a hazait, sokadmagunkkal együtt is laktunk, együtt jártunk gyűjteni, lakodalmakba, egyazon társaságon belül estünk szerelemben, eljárunk egymás esküvőire, torzsalkodtunk, vitatkoztunk, politizáltunk és reménykedtünk valami élhetőbb életben... S végül: lesz-e tánc, és ha lesz, ki bírja, és ha igen, meddig?

Bevallom őszintén, arra számítottam, hogy csendesen – ahogy illik – egy kávé mellett elbeszélgetünk. Mi, akik gyakrabban találkozunk – aktív népzeneészek – egy cseppet hangosabbak és bátrabbak leszünk, mindenkiről kiderül majd, hogy él, mit csinál, kicsit elmerengünk a régmúlt dolgokon, gyerekeinkről mesélünk, aztán amikor kezd akadózni a beszélgetés, változatlan szeretettel elbúcsúznak egymástól, és emberi órában hazatérünk, pihenni. Mondjuk, legkésőbb tizenegykor, ahogy illik az Öregekhez...

Nem így történt.

Először is néhányan, akik a színházban találkoztunk, már az Einstein-utcai kocsmáig minden utcasarkon húztunk egyet a szilvapálinkából, hogy meg ne fázzunk. Hideg ugyan nem volt, de állítólag „kemény fagyokat ígértek az időjósok a következő hétre...”. Amikor megérkeztünk a kocsmába, (ahol a mostani találkozó házigazdája, Bíró Farkas várt földöntúli mosolyával és egy brontosauruszhoz méretezett pálinkás üveggel) kellemesen meglepett, hogy milyen ízléses, jól fűtött, meghitt hangulátú hely. Ám amit nyomban botránnyosan elkezdttük átrendezni. Asztalokat, székeket húzogattunk ide-oda, nagy „egyetnemértésben” (mint régen), mindenki mást akart, de titkon egyre gondolt: hogy helyet csináljunk arra az esetre, ha táncba fulladna a mulatság (akkor már bizonyos voltam benne, hogy unalomba nem...) Aztán – a ma már gondos családapák – kikapcsoltatták a fűtést, „mert minél nagyobb a meleg, annál hamarabb elüti az embert az alkohol...” Majd kikapcsoltattuk a gépzenét is, és a Tarisznyás együttes engem, mint egyik rangidóst, megtisztelt egy magyarózi nótacsokorral, amit nekem nem volt kötelező énekelni: megtette azt helyettem is az a három jó torkú énekes, aki eljött a találkozóra. S ahogy érkeztek a régiiek, egyik tájegység zenéje se maradt ki. Majd egymás szavába vágva meséltünk régit és újat, munkahelyet és gyerekeket, családot és terveket, csakúgy, mint régen: szídtuk-szapultuk, emlegettük és hiányoltuk azokat, akik nem lehettek velünk azon az estén és énekeltünk teli torokból, kipirulva. Közben sorra érkeztek vegyesen régi táncosok és békés szurkolók (köztük költő, pap, ügyvéd, politikus), később a Tüske zenekar, erősítésként. Kicsit duzzogtam, hogy csupán csak négyszer énekeltük el az „éppen-mostkedvencnótámat”, azt hogy „eeeeeej nem szeretem az idők járásááááááááát”, de többször már nem lehetett: elkerülhetetlenül kitört a tánc. Egyszerre táncolni kezdett mindenki: az „öregek” szélesen, mindenki a saját faluja mozgásvilágát hozva, a fiatalabbak színpadhoz szokott szépen, de valami bájos szemérmességgel teret hagyva nekünk, akik (a 80-as években, amikor még nagyon sokan jártunk táncházban) megszoktuk, hogy küzdeni kell a helyért. Most ugyan harcolhattunk volna, ha a fiatalabbak önként és (ez esetben a szó szoros értelmében) énekelve át nem engedik nekünk azt... Az első párt a lányommal jártam (nálunk egész nap a Folkrádió szól, így mi majd minden este táncolunk egyet), kihasználtam az alkalmat és megkérdeztem a fiúktól, hogy az ilyen esetekben, amikor én vagyok a „fű”, milyen alap-lépést illik tudni, és máris elkérte Zsuzsit Kerekes Gábor (akinek szintén Zsuzsi nevű lánya közel egyidős az enyémmel), de táncolt ott mindenki. A fiatalok és Cucus, Türei, Domi, Cigány, Nucus, Könczei Csilla, Sántha Emő, Szászka, Szép Gyusziék, Bardoczék és Kostyákék, csujjogtatva és kifulladásig ... Az „öregek”?!

Valahogy így született meg annak idején a Táncház. Aminthogy most is: a régi táncházak hangulata volt megszületőben.

Szép idők voltak a régi idők, de szép az ma is, hogyha valami, ami fontos, (amiben hittél, és ha semmiben se, de ebben ma is hiszel), ami a lelket védi-őrzi, ünneplőbe öltözteti, az nem hal ki az emberből. Ahogy meg tudtuk teremteni annak idején a táncházat, úgy őrizni is tudtuk a hangulatát és átadni belőle azt, ami éltető. Szép volt, ahogy mindannyian ott folytattuk a beszélgetést, ahol évekkel ezelőtt abbahagytuk, amilyen ízesen, életesen egymás szavába vágva meséltük a régi történeteket (és szép

az is, hogy minden történet egyik elengedhetetlen szereplője Kallós Zoli bácsi). Szép, ahogy az idő elmosta az akkori sérelmeket, vitákat, ahogy az sem számított itt, hogy mára ki mire vitte az életben, csak az, hogy melyik nóta következzen. Ahogy értettük egymást egy szemvillanásból, egy kézszerításból, hiszen ismerjük egymást ma holnap harminc éve...

Mondtam magamban „a fránya kölyket nem kellett volna elhoznom, hiszen tudhattam előre: ez a régiiek táncháza, nem a Kisszemérmesgyávai Búsongók találkozója...” S hogy mentsem, ami menthető, háromszor is nekiveselkedtem annak a kalotaszegi hajnalinak, ami lassan időszerűvé vált, s amivel mindenkor zártuk a táncházat régen, miszerint „Haza is kéne már mennnniiiiiii...” de se muzsikálni, se énekelni nem akarta senki.

Mert ahogy mi sem, mások se akartak hazamenni...

Egyikünk azt ajánlotta, ezentúl hozzuk mindannyian a gyerekeinket, másikat, hogy tavasszal rendezzük meg a találkozót Inaktelkén, majd ajánlottam nyárra a mi kicsi kedves házunkat, Gyimesfelsőlokon. A kalotaszegiek azon egyeztek, hogy a legközelebbi találkozásunkkor érdemes lenne közösen taxit fogadniuk. És megegyeztünk a következő találkozó időpontjában: február 21.

Ezek után tehát – ezúton is – üzenjük: Németh Ildiéknek, Ferenczi Csabáéknek, Sinkó Andinak, Szalayéknak, Ádám Gyuláékknak, Rákosi Emőkének, László Csabáékknak, a Zakariás testvéreknek, Csorja Violának, Mitruly Anikónak, Bota Emesének, Harai Lacikának, Balázs-Bécsi Attilának és Vilinek, Deák Gyusziéknak Erdélybe; a Péterffy lányoknak Amerikába és Norvégiába; Gázsáékknak, Ambrus Sanyinak, Deák Marcinak, Bene Gyuriéknak, Székely Leventének, Kelemen Laciéknak, Szabó Györgyinek, Könczei Árpieknek, és Pávainak, Soós Árpieknek, Tóth Pistáékknak, Kostyák Attilának és az Üsztürü zenekarnak Magyarországra; Szabó Zolinak, Harkó Csabának, Fodor Bélának, Bokoréknak, Tóróéknak és Simóéknak Svédországba; Györfi Erzsikének Németországba, valamint VALAMENNYI régi táncosnak és drukkernek: megszületőben van a Régiiek Táncháza. Aki úgy érzi kihagytuk (mert az „öregeknek” gyengül az emlékezőtehetsége), jöjjön el és mondja a szemünkbe: annyival is többen leszünk! Korunkra való tekintettel mindannyiatokra számítunk!

Aki hallja, adja át!

Panek Kati

(Szabadság, 2006/25. 11. – 2006. február 1., szerda)

„A találkozó mindkét napját hajnalig tartó táncházmulatság zárta, a kicsiket aprók táncára, játszóházba hozták el szüleik a Transzit Házba.”¹¹⁷
(Kronika, 2006. március 13.)

117 Részlet Rostás-Péter Emese *Néptáncfalóközül túl a farsang farkán* című, a 2006. március 10–11. között zajló VII. Ifjúsági Néptáncfalóközöről szóló írásából.